

Onderwerp

Aanpassing grens bebouwde kom Dorpensingel

Opsteller	Marc van den Nieuwenhuizen	Collegebesluit	11 juli 2023
Programma	Bereikbaarheid	Behandeldatum Raad	27 september 2023
Portefeuillehouder	C.M.H. Daemen	Status	Openbaar

Samenvatting

Tussen het Keizer Augustusplein (Ovatonde) in de gemeente Nijmegen en de Zandsestraat in de gemeente Lingewaard wordt een nieuwe weg aangelegd. Door beide gemeenten is hierover een samenwerkings- en realisatieovereenkomst "Dorpensingel" (SOK) getekend. In deze overeenkomst is vastgelegd dat op de weg (met de projectnaam Dorpensingel) een maximumsnelheid van 50 km/uur wordt ingesteld. Om dit juridisch mogelijk te maken, is het de bedoeling dat deze weg tot aan de gemeentegrens met Lingewaard binnen de bebouwde kom komt te liggen. Voorgesteld wordt om hiertoe de grens van de bebouwde kom aan te passen. Het wijzigen van de grens van de bebouwde kom is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Voorstel

Aan de raad voor te stellen:

1. De grens van de bebouwde kom van de woonplaats Lent (gem. Nijmegen) en van woonplaats Nijmegen zoals deze zijn aangewezen bij besluit van 25/05/2011 nr. 117-2010 als volgt aan te passen:

Woonplaats Lent (gem. Nijmegen)

- Vanaf de bestaande grens van de bebouwde kom op het punt direct ten oosten van de Prins Mauritssingel ca. 30 meter ten noorden van de Edith Piafstraat.
- De oostzijde van de Prins Mauritssingel volgend in noordelijke richting tot de grens van de woonplaats Lent – woonplaats Nijmegen.
- De woonplaatsgrens volgend in oostelijke richting tot aan de meest noordelijke punt van Zandsepad.

Woonplaats Nijmegen (uitbreiding bebouwde kom oostzijde Prins Mauritssingel)

- Vanaf het punt direct ten oosten van de Prins Mauritssingel op de grens van de woonplaats Lent – woonplaats Nijmegen.
- De oostzijde van de Prins Mauritssingel/N325 volgend in noordelijke richting tot het punt ca. 400 meter ten noorden van het Keizer Augustusplein.
- Vanaf dit punt in een rechte hoek af te buigen in oostelijke richting over een lengte van ca. 300 meter tot het punt direct ten westen van de Zwarteweg.
- Vanaf dit punt de westzijde van de Zwarteweg volgend in zuidelijke richting over een lengte van ca. 250 meter.
- Op dit punt de Zwarteweg overstekend in oostelijke richting tot het punt direct ten oosten van de Zwarteweg.
- De Zwarteweg aan deze zijde in zuidelijke richting volgend over een lengte van ca. 100 meter tot het punt ten noorden van het tracé van de aan te leggen Dorpensingel
- Vanaf dit punt de noordzijde van de aan te leggen Dorpensingel volgend in oostelijke richting tot aan de gemeentegrens met Lingewaard.

Raadsvoorstel

- De gemeentegrens is zuidelijke richting volgend tot de grens van de woonplaats Lent.
- Vanaf dit punt de grens van de woonplaats Lent volgend in westelijke richting tot aan de meest noordelijke punt van Zandsepad.
- Vanaf dit punt de grens van de woonplaats Lent volgend in westelijke richting tot aan het punt direct ten oosten van de Prins Mauritsingel op de grens van de woonplaats Lent – woonplaats Nijmegen.

Een en ander zoals is aangegeven op de bijbehorende situatietekening uitbreiding bebouwde kom d.d. 08-06-2021.

Aanleiding

Nijmegen-Noord groeit snel. Het is belangrijk dat dit stadsdeel en Bommel goed bereikbaar blijven. De gemeenten Lingewaard en Nijmegen gaan daarom samen een nieuwe weg aanleggen. Dit is op 19 maart 2019 vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De weg krijgt nog een definitieve straatnaam. In afwachting daarvan wordt in dit voorstel vooralsnog de projectnaam “Dorpensingel” gehanteerd. De Dorpensingel is een nieuwe weg tussen het Keizer Augustusplein (“Ovatonde”) en de Zandsestraat. De weg vergroot de verkeersveiligheid in het gebied en zorgt voor een betere bereikbaarheid van Lent, Oosterhout en Bommel.

Beoogde impact

Door aanpassing van de grens van de bebouwde kom komt het tracé van de Dorpensingel tot aan de gemeentegrens met Lingewaard binnen de bebouwde kom te liggen. Dit betekent dat hier een maximumsnelheid van 50 km/uur gaat gelden. Het bestemmingsplan Landschapszone – 12 (Dorpensingel Nijmegen) dat de aanleg van de Dorpensingel mogelijk maakt, gaat ook uit van dit snelheidsregime.

Dit voorstel past bij de ambitie binnen de programma’s Bereikbaarheid en Openbare ruimte zoals opgenomen in de Stadsbegroting. Hierin is de ambitie benoemd dat we een stad zijn en blijven die veilig bereikbaar is voor bewoners, bedrijven en bezoekers. En dat we een groene, gezonde en vitale omgeving hebben om in te wonen, te werken en te recreëren. Doelen hierbij zijn het verkeer veiliger te maken en het beheersen, voorkomen en verminderen van omgevingslawaaï, luchtverontreiniging en bodemverontreiniging conform vastgestelde norm.

Argumenten

Het project Dorpensingel is een samenwerking tussen Nijmegen en Lingewaard. In de samenwerkings- en realisatieovereenkomst “Dorpensingel”(SOK) tussen Nijmegen en Lingewaard zijn afspraken vastgelegd. Eén daarvan is een snelheidsregime van 50 km/u op de Dorpensingel. Door de komgrens te verleggen wordt invulling gegeven aan de afspraak.

Raadsvoorstel

Met het verleggen van de komgrens wordt een aantal nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het grensgebied tussen Nijmegen, Bommel en Ressen binnen de bebouwde kom gebracht. Het gebied is op dit moment nog volop in ontwikkeling. In het gebied tussen het Keizer Augustusplein en de Lentse Plas zijn inmiddels een bioscoopcomplex en een horecapaviljoen aan de plas gerealiseerd. Iets verder naar het oosten wordt nabij de Zandse Plas een woonwijk ontwikkeld die wordt aangeduid als “Landschappelijk Wonen”. En op het terrein ten noordoosten van het Keizer Augustusplein is o.a. de bouw van een bouwmarkt in voorbereiding.

De wegen en straten in deze nieuwe stadsuitbreiding komen zo binnen de bebouwde kom te liggen. De belangrijkste daarvan is de Dorpensingel. Deze nieuwe weg wordt een belangrijke schakel in het stedelijke verkeersnetwerk. De Dorpensingel wordt een zogenoemde gebiedsontsluitingsweg. Gebiedsontsluitingswegen hebben als functie om de verschillende gebieden in de stad te ontsluiten. Ze hebben ook de functie om het verkeer zoveel mogelijk te verzamelen en zodoende wegen van lagere orde zoveel mogelijk te ontlasten. In dit geval betreft dat o.a. de Rensensestraat in Lingewaard en de Laauwikstraat en de Vossenpelssestraat in Lent. En ze hebben als functie om stroomwegen zoals in dit geval de A325/Prins Mauritsingel te verbinden met de erftoegangswegen naar de verblijfsgebieden. Daarnaast draagt de weg bij aan een goede verbinding tussen het snelgroeende stadsdeel Nijmegen-Noord en Bommel.

De Gemeente Nijmegen legt de nieuwe grens van de bebouwde kom zodanig dat het gehele Nijmeegse deel van de Dorpensingel daarmee binnen de bebouwde kom valt (dus niet alleen het westelijk deel tussen de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen). Zie hiervoor de bijgevoegde tekening uitbreiding bebouwde kom d.d. 08-06-2021. Het deel van de Dorpensingel dat binnen de gemeente Lingewaard valt, komt niet binnen de bebouwde kom te liggen. Lingewaard heeft geen aanleiding om de grens van de bebouwde kom te verleggen en kiest ervoor op dit weggedeelte middels een verkeersbesluit een maximumsnelheid van 50 km/u in te stellen.

Verkeersveilige inrichting van de weg

Uit oogpunt van verkeersveiligheid wordt een snelheidsregime van 50 km/u voor de Dorpensingel beschouwd als de meest gepaste maximumsnelheid voor deze weg. Dit is tevens een maximumsnelheid die samengaat met de status van gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom. Buiten de bebouwde kom zou op een dergelijke weg normaliter een maximumsnelheid van 80 km/uur gelden. In algemene zin is bij een maximumsnelheid van 80 km/uur de kans op ongevallen groter dan bij een snelheid van 50 km/uur. Reden om uit oogpunt van verkeersveiligheid te kiezen voor het instellen van een maximumsnelheid van 50 km/uur.

De weg krijgt een inrichting die past bij een gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom volgens de uitgangspunten van het concept Duurzaam veilig. Dit betekent dat de weg

Raadsvoorstel

een ontwerp krijgt waarmee de maximumsnelheid van 50 km/uur zoveel mogelijk fysiek wordt ondersteund of zelfs afgedwongen. De beoogde snelheid vloeit dan als het ware redelijkerwijs voort uit de aard en de inrichting van de weg.

Milieuoverwegingen

Zonder uitbreiding van de bebouwde kom zou de Dorpensingel buiten de bebouwde kom blijven met een snelheidsregime van 80 km/uur. Een snelheidsregime van 80 km/uur levert meer stikstofemissie op dan een maximumsnelheid van 50 km/uur. En dus ook meer stikstofdepositie (neerslag) in het Natura 2000-gebied Rijntakken. De maximumsnelheid heeft ook invloed op de geluidsemissie. Bij een snelheidsregime van 50 km/uur en bij de geprognosticeerde verkeersintensiteit en verdeling van voertuigen is de geluidemissie van de Dorpensingel ca. 2 dB lager dan bij 80 km/uur. De geluiduitstraling is dus wat lager en dat heeft een positief effect op het verblijfsklimaat in de omgeving van de Dorpensingel.

Kanttekeningen

Advies politie

Wettelijk is geregeld dat een besluit over het vaststellen van de grenzen van de bebouwde kom wordt genomen na overleg met de politie. De politie heeft een negatief advies uitgebracht, omdat er geen sprake is van bebouwde kom als opgenomen in de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens. De daarvoor vereiste aaneengesloten bebouwing ontbreekt langs de Dorpensingel. Zie het bijgevoegde advies van de politie van 21 december 2021.

Strikt genomen is de visie van de politie juist. De omgeving rond de Dorpensingel voldoet qua bebouwingsdichtheid langs de weg niet aan de kenmerken van de bebouwde kom genoemd in de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens. Het risico bestaat dat weggebruikers daardoor te hard gaan rijden. Behalve bebouwingsdichtheid langs de weg is echter ook het ontwerp van de weg zelf van belang voor de beleving van de weggebruiker en de snelheid waarmee wordt gereden. De weg wordt ingericht conform de uitgangspunten van het concept Duurzaam Veilig als een gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom. Beoogd wordt te hard rijden tegen te gaan door de weg, onder meer met as-verspringingen, het planten van boomgroepen en plaatsen van lichtmasten, zo vorm te geven dat weggebruikers het gevoel krijgen dat er niet harder dan 50 km/uur kan worden gereden. Het karakter van een weg binnen de bebouwde kom wordt in plaats van in omliggende bebouwing, is in dit geval dus meer gelegen in het ontwerp van de weg zelf. Ook hiermee wordt een verschil in uitstraling met bijvoorbeeld het wegbeeld op de A325/Prins Mauritsingel verkregen. Opzet is dat het wegprofiel van de Dorpensingel eraan bijdraagt dat de bebouwde kom op de nieuwe weg geloofwaardig overkomt en weggebruikers hun snelheid aanpassen.

Gelet op het voorgaande vindt ons college het in dit specifieke geval aanvaardbaar om – bij wijze van uitzondering in afwijking van het advies van de politie – de Dorpensingel binnen de bebouwde kom te brengen zodat er een maximumsnelheid van 50 km/uur in plaats van 80 km/uur kan gaan gelden. Hiermee laten wij het verkeersveiligheids- en leefbaarheidsbelang prevaleren. Zie hiervoor ook de reactiebrief van ons college van 27 september 2022.

Raadsvoorstel

Zoals eerder aangegeven wordt op deze wijze bijgedragen aan een verkeersveilige verbinding tussen Lent, Oosterhout en Bommel. Bovendien draagt dit bij aan afname van de stikstofemissie en ook aan een lagere geluidsbelasting in het gebied. Daarmee heeft het een positief effect op het verblijfsklimaat in de omgeving van de Dorpensingel. Hiermee denken wij een juiste afweging te hebben gemaakt tussen bereikbaarheid, veiligheid en milieu.

Verdere gevolgen bebouwde kom

Behalve effect op de toegestane maximumsnelheid maakt het binnen de bebouwde kom brengen van een gebied ook verschil als je kijkt naar o.a. de Bouwverordening en de Algemene Plaatselijke Verordening. Dit heeft dan bijvoorbeeld te maken met het verbod tot bouwen met overschrijding van de gevelrooilijn of met het verbod om je natuurlijke behoefte te doen buiten een daarvoor bestemde voorziening. Concreet gaat het hier slechts om een marginaal effect. Voor de hoogte van bijvoorbeeld de onroerendezaakbelasting (ozb) of de afvalstoffenheffing maakt het niet uit of een pand binnen of buiten de bebouwde kom ligt.

Communicatie

In de toelichting aan de omgeving over de plannen voor de aanleg van de Dorpensingel is het snelheidsregime toegelicht. Ook in de toelichting van het bestemmingsplan is dit verwoord. De omgeving heeft hier tijdens de zienswijzenperiode kennis van kunnen nemen.

Financiën

Er zijn aan dit voorstel geen kosten verbonden.

Vervolg

Het besluit tot wijziging van de grens van de bebouwde kom wordt gepubliceerd en ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om tegen dit besluit een bezwaar- c.q. beroepschrift in te dienen.

Een voorstel voor de definitieve straatnaam van de nieuwe weg wordt separaat aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bijlagen

1. Tekening Uitbreiding bebouwde kom d.d. 8 juni 2021
2. Advies politie d.d. 21 december 2021
3. Reactiebrief college op advies politie d.d. 27 september 2022